

Szerkesztői hivatás
Nagybecskerek Zápolya-
úta 1. hová a lap szel-
vényi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32 — K
Félévre — — — — 16 — K
Negyedévre — — — 8 — K
Egy hóra — — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi fel.
Azonkívül az összes hír-
: : : detési irodák : : :
Megjelenik vasár- és
tünneppnapok kivételével
mindennap d. n. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 74. szám.

Péntek, március 30.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentésével. —

A német kancellár beszéde az oroszországi helyzetről.

Hirek az orosz különbékéről.

A német kancellár beszéde. — Az orosz különbéke küszöbön?
— Az orosz forradalom egyéb hírei. — Az olaszországi helyzet.

A német kancellár beszéde az oroszországi helyzetről.

Budapest, márc. 30. Berlinből sürgönyzik:

A birodalmi gyűlésen tegnap kezdtek meg a kancellár és a külügyi hivatal költségvetésének tárgyalását.

Az ülésen a szocialista munkaközösség javaslatot nyújtott be, a melyben követelik, hogy szövetségek megkötésénél, hadüzeneteknél, békeszerződéseknél a birodalmi gyűlés közreműködését biztosítsák. Követelik, hogy a kancellár elbocsátható legyen, ha a birodalmi gyűlés követelné. Követelik továbbá, hogy a birodalmi gyűlés hasson oda, hogy a békét sürgősen megkössék azon az alapon, hogy a hadviselők lemondanak mindennemű annexióról s kívánják az aktív és passzív választójog kiterjesztését az összes szövetséges államokban, valamennyi husz évet meghaladott mindkét nembeli polgárra és az összes kivételes intézkedések felfüggesztését.

A szociáldemokraták benyújtott indítványukban kívánják egy bizottság kiküldését ama reformok előkészítésére, a melyek a politikai új rend megalkotását célozzák.

A javaslatához hozzászólottak Schönaich-Karolath herceg, Spahn centrupárti és Noske szociáldemokrata.

Azután Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár állott föl szólásra. A kancellár huszperces beszédeben nyilatkozott az oroszországi helyzetről.

Kifejtette, hogy az oroszországi világtörténelmi események, a legutóbb történt események előterében állanak. Miklós cár tragikus végzetének lett áldozata. A poroszok és Oroszország régi idő óta barátságban voltak egymással, de második Sándor cárral a régi jó viszony sirba szállott. Miklós cár mindinkább az entente hatalmába került, úgy hogy az 1914-ik évi júliusi végzetes napokban figyelmen kívül hagyta császáruknak sok évi barátságán alapuló kiáltványát. Mikor 1905-ben a japán háború és az utána következő forradalom Oroszországot komoly veszedelembe döntötte, már akkor tanácsolta császáruknak a cárnak, személyes barátságukra hivatkozva, hogy népei reformtörekvéseinek ne állja útját.

Miklós cár más utakon járt és nem szolgálta sem hazája, sem a mi érdekeinket. A belső konszolidálással nem állottak összhangban olthatlan terjeszkedési törekvései, a melyek háborúra vezettek.

Hogy Oroszországban a dolgok hogy fognak most továbbfejlődni, senki sem láthatja előre. Állásfoglalásunk ezen eseményekkel szemben azonban világosan meg van jelölve. Tovább sem fogunk idegen államok belső dolgaiba beleavatkozni. Rosszakaratu híresztelés hogy Németország az orosz nép alig kivívott szabadságait megsemmisíteni akarja s hogy a császár a cár uralmát akarja a szolgáorban levő alattvalók fölött helyreállítani. Mendezek a híresztelések hazugságok és rágalmak, mert bármiképen rendezkedik be az orosz nép új otthonában, ez kizáróan saját ügye s ebbe nem avatkozunk be. Egyetlen óhajunk, hogy Oroszországban a béke szilárd és biztos alapját szolgáló állapotok jöjjenek létre. Ha a dolgok úgy fejlődnek, hogy a jó szomszédi viszony a két nép közeledését fogja előidézni, ezt örömmel fogja üdvözölni. Sokat szenvedtünk a régi Oroszország miatt, a mely Szerbia gyilkosságát takargatta és 1914. júliusában már mozgósított s 1916 decemберében első békeajánlatunkat fennhíjazóan elutasította. Az orosz nép, amely ezt a háborút nem akarta, óhajtjuk, hogy velünk mellebb a béke állapotába kerüljön, ami mindkét részről tisztességes alapokon épül föl.

Kzután utal a kancellár az Unio kongresszusú ülésére, a mely a háború és béke fölött dönteni fog. Kifejezetten megállapítja, hogy Németország sohasem akarta Amerikát megtámadni és buvárbajoharcunk ránkényszerített szűkségessé volt. Amerika esetleges hadüzenetéért felelősek nem vagyunk. El fogjuk birni és le fogjuk tudni győzni.

Kína beavatkozásáról szól ezután, amelyet erőszakosnak mond. Az ellenség ott a német munka hosszú időn át szerzett gyümölcseit akarja elrabolni.

A háború végén alkalma lesz Németországnak a megzavart munkákat, bár ellenségeink költségén, újra fölépíteni.

Kifejti továbbá, hogy keleten az időjárás mindennemű offenzívára alkalmatlan. Nyugaton Hindenburg és Lu-

dendorff genialis vezetése folytán növekvő műődési kört nyerünk.

Beszédét ezután belpolitikai kérdések tárgyalásával fejezi be.

Az orosz különbéke küszöbön?

Budapest, márc. 30. Hágából sürgönyzik:

Az amsterdami tőzsdén makacsul tartja magát a hír, hogy Oroszország különbékéje közvetlenül küszöbön áll.

Svájci diplomáciai körök ezt a híresztelést nem tartják alaptalannak.

Budapest, márc. 30. Stockholmból sürgönyzik:

Az orosz szociálisták külön futárja érkezett ide s hiteles jelentést tett a skandináv szociálista pártok vezéreinek az orosz forradalom lefolyásáról. Emondotta, hogy a forradalmat a szociálisták szervezték. A békéhez közel állunk, mert az orosz forradalom meg fogja indítani a békemozgalmat.

Budapest, márc. 30. Genfből sürgönyzik: Az Echo de Paris jelenti Szentpétervárról:

A helyzet napról-napra zavarosabb. A szociálisták forradalmi tanácsa Cseidze elnöklésével felhívásokat terjeszt, amelyben követeli, hogy a hadsereg szavazzon a fölött, hogy folytatni akarja-e a háborút, vagy pedig békét akar.

Budapest, márc. 30. Hágából sürgönyzik:

Kiváló kereskedőházak tulajdonosai az oroszországi helyzetről úgy vélekednek, hogy Oroszország a közel jövőben ajánlatot fog tenni a különbéke kötésére. Miatán az ideiglenes kormány elé komoly akadályok tornyosulnak, vagy lemondani fog kelleni, vagy az országot átengedni az anarkriának. A harmadik eshetőség, hogy ez esetben megszüldíteni és helyre állítani kell Oroszország belső rendjét, ami csak a különbéke megkötésével lehetséges.

Budapest, márc. 30. Rotterdamból sürgönyzik:

A Rotterdami Courant a hollandi tőzsdék jelentéseit összefoglaló szemléjében írja, hogy a hollandi tőzsdéken napok óta várják az orosz különbéke ajánlatát és a forgalom közellevő békelehetőségek hatása alatt áll.

Ezekkel a jelentésekkel szemben két entente-párti forrásból eredő jelentés megcáfolja a különbéke híreit.

Az egyik egy Stockholmba érkezett szeptepérvári jelentés, a mely szerint a szeptepérvári munkástanács a háború folytatása mellett nyilatkozott.

A másik jelentést a Daily Telegraph közli:

Eszerint Szokolov orosz munkásvezér kijelentette egy amerikai lap

„Legujabb“ hireink folytatása a negyedik oldalon van.

A jó hivatal.

Budapest, március 29.

Az a megkülönböztetett nyomaték, melyet Klebelsberg gróf miniszterelnökségi államtitkár beköszöntőjében a „jó hivatal“-ra helyezett s amellyel a hivatali kötelességteljesítés eddigi mértékénél a tisztviselőket a jövőben nagyobb-mérvű erőfeszítésre ösztönzi, többre érdemes, minthogy a sablonos beköszöntők sorsára jussék és máról holnapra elmosódjék.

Ennek a nyomatéknak meg kell rögzödnie a magyar köztisztviselők tudatában és valóságáig kell válnia, mert csak így érhetjük el, amit mindnyájan akarunk, azt, hogy Magyarország kulturális és gazdasági, tehát egész nemzeti fejlődése a haladó korral lépést tartasson s az előretörő népek versenyében becsületesen megállja helyét.

Ugy van, amint Klebelsberg gróf megtisztult felfogása hirdeti, hogy Magyarország megnövekedésével és fejlődésével nőnek feladataink is s akik e megnövekedett feladatok megoldásában a gerinc fontos szerepét hivatván betölteni, a magyar tisztviselők, kell, hogy feladataik magaslatán álljanak.

Azt a tömértelen sok igényt, melyet a haladás és a modern élet állít egy ország népe elé, lehetetlen másképp kielégíteni, mint hogy az állam kormányzása, tehát a tisztviselők összműködése soha egy pillanatra se érje be a folyó ügyek intézésével, hanem az ország fejlődésének előmozdítására folyton újabb és újabb ötleteket, eszméket kell termelnie.

Ehhez valóban a kötelességteljesítés korábbi mértéke hovatovább nem lesz elég s az eddiginél nagyobb erőfeszítésre lesz szükség. Különösen egy van még, amit ebből a beköszöntőből nem lehet eléggé figyelembe és követésre ajánlani. A hivatali vezetőknek azt a kötelességét, hogy maguk adjanak példát és módot tisztviselőiknek a nagyobb erőfeszítésre és tudatos rendszerességgel, valamint az erők megfelelő nevelésével és kihasználásával emeljék fel a tisztviselőképzést és ekként a tisztviselői kar színvonalát arra a magaslatra, amely egyedül teszi lehetővé, hogy minden hivatal egyuttal „jó hivatal“-lá is váljék s hogy így az ország fejlődésének egyik legfőbb feltételét biztosítsuk.

Ez a tanítás és még inkább ennek a tanításnak lelkiismeretes megszívlelése soha sem volt aktuálisabb, mint épen most, mikor a jövő fejlődés legfőbb feltétele, a „jó hivatal“-egyben legfőbb biztosíték arra is, hogy a háboru által felhalmozott romok eltakarítását és a háboru által elakasztott élet fellendítését a lehető legsikeresebben elvégezhessük.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések március hó 29-éről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harcér:

Felderítő osztagaink élénk tevékenységén kívül nincs jelenteni való.

Olasz harcér:

A Karszt-fensíkon a hatvannegyedik gyalogezred rohamjárórei Jamiansól nyugatra behatoltak az ellenséges árokba s husz foglyot ejtettek és két géppuskát zsákmányoltak. Repülőink a podsbotini olasz táborokra bombákat vetettek.

Délkeleti harcér:

Változatlan.

A német nagyhíradiszállítás jelentései:

Nyugati harcér:

Lens és Arras között élénk ágyuharc folyt, mely éjjel is tartott. A Croisellesnél és Écourt st. Meinnél (Bapaumetől északkeletre) tegnap reggel kifejlődött ütközetben az angolok biztosító csapataink előretörése folytán számos halotton kívül foglyokban egy tisztet és 54 főnyi legénységet vesztek. A Champagneban a franciák a nap folyamán a tőlük elvett árok visszafoglalására több támadást indítottak. A támadások nagy veszteségük mellett meghiusultak. A Maas balpartján tegnap a 304-es magaslat ellen készülő francia előretöréseket védőtűzünk megátolta. Ma reggel egy széles arcvonalon előretörő támadás tűzünkben, egy helyen pedig ellentámadásunk folytán meghiusult. Verduntól keletre repülőink lelőttek két megfigyelő léggömböt. Légiharcokban és védőtűzünkkel két ellenséges repülőgépet lőtünk le.

Keleti harcér:

Általában nyugalom uralkodott.

Macedon arcvonal:

A helyzet változatlan. — Ludendorff.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Torontál-vármegye törvényhatósága április hó 11-ikén rendkívüli közgyűlést tart, amelyen kitűzi a tavaszi rendes közgyűlés határnapját.

— **Köszönöt.** A Torontálmegyei tak. és hitelbank 50 koronát adományozott a Magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyelet nagybecskereki fiók özvegyi és árva külön alapjának gyarapítására, mely nemesceļu adományért ezuton fejezi ki halás köszönötét az elnökség.

— **Lelkészsvalasztás az evangélikus egyházban.** A nagybecskereki ág. h. ev. egyház április hó 1-én d. u. 3 órakor lelkeszsvalasztó közgyűlést tart, amely gyűlésre az egyház tagjait tisztelettel meghívja az egyházfelügyelő.

— **Értesítés.** A Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egylet nagybecskereki 88. számú fiók elnöksége értesíti tagjait, hogy tekintettel a husvöti ünnepekre a legközelebbi befizetés kivételesen április hó 1-én, vasárnap délután 2—5 órakor fog megtartatni.

— **Pamutárúk forgalombahozatala.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a 19779—1917. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében konfekcionáló műhelyeknek és közérdekű varrótelepeknek az 1917. évi március hó 19. napjától az 1917. évi április hó 19. napjáig a 3790—1916. M. E. számú rendelet 3. §-ának első bekezdésében említett árukból az 1916. évi december hó 19. napjáig raktáron volt készleteiknek folytatólag 12.5%-át szabad feldolgozniok. Az emez engedély alapján elkészített férfiingek és alsónadrágok azonban a további eladás szempontjából az idézett 3790—1916. M. E. számú rendelet rendelkezései alá esnek. Azoknak a készletbirtokosoknak, akik a 3790—1916 M. E. számú rendelet megjelenése előtt nem csupán nagybani (végenkénti) eladással foglalkoztak, hanem áruikat kiszabva is eladták, a jelen rendelet 1 §-ának első bekezdésében meghatározott időben a 3790—1916. M. E. számú rendelet 1 §-ának meghatározása alá eső szövetekből kötött (kötszövött) szövetekből és alsóruhából az 1916. évi december hó 19. napján raktáron volt készleteikből folytatólag az alábbi mennyiségeket szabad engedély nélkül eladni: a fehérített és merceízált szövetkészleteknek 5%-át, a tarkánszött szövetkészleteknek 10%-át, a festett szövetkészleteknek 5%-át, a nyomtatott szövetkészleteknek 10%-át, de legalább 300 métert ezen árunemekből összesen; férfi fehéremű készleteknek 5%-át, de legalább 5 tucat inget és alsónadrágot együttvéve. Az eladásra kerülő áruk kiválasztása a fenti kereteken belül a birtokos tetszésétől függ. A fenti mennyiségekbe nem számítandók azok a mennyiségek, illetve áruajták, amelyekkel a készletbirtokos az említett rendelet határozmányai szerint egyébként szabadon rendelkezik. A jelen §-ban

meghatározott szabad eladási jog az alábbi feltételekhez van kötve: a) a szabadon eladható raktáron levő árukért nem követelhető magasabb ár, mint amilyent a fél azokért az említett rendelet életbelépése előtt kapott; b) ezekről az eladásokról külön feljegyzést köteles a fél vezetni, amelybe a kereskedelemügyi miniszter által alkalmazandó ellenőrző közegeknek mindenkor betekintést kell engedni. A 3790—1916. M. E. számú rendelet egyebekben érintetlenül marad.

— **Az ismeretlen tartomány.** A Városi Mozi holnap, szombaton és holnapután, vasárnapon ismét egy világfilmet mutat be. A film „Az ismeretlen tartomány“, amely egy pompás, színes kalandos történetet mutat be ritka szép főlvételekkel. A főszerepet a világhírű Miss Käthlyn játsza, aki ebben a darabban ismét briliáns alakítást nyújt. A film világszerte nagy tetszést keltett s így bizonyos, hogy a mi közönségünk is gyönyörködni fog benne. A műsor többi számai: egy kitünö vigjáték s a legújabb háborus képek.

— **Fémbevaltó Nagybecskereken.** A fémbevaltás még hátralevö rövid határidejére való tekintettel a Fémközpont most hivatalosan közli velünk, hogy Nagybecskereken a következő fémbevaltóhely működik: Berényi Bódog.

— **Csöplögépkészítő tanfolyam.** A temesvári állami ipari szakiskola felsőbb rendeltre külön csöplögépkészítő tanfolyamot rendez olyan lokomobilkezelők részére, akiknek nem volt alkalmuk a csöplögépek szerkezetét és kezelését alaposan elsajátíthatni. Ezen tanfolyam április 12-én fog megindulni és 4 hétig tart. Ezt követi egy hat napig tartó aratógépkészítő tanfolyam. Akik ezen két tanfolyamot sikerrel elvégzik, biztosak lehetnek benne, hogy az aratót és csöplést sokkal jobb eredménnyel fogják elvégezni, mint mások. Ugyancsak április 12-én megindul az ipariskolában az explóziós motorkezelők tanfolyama, mely szintén öt hétig tart és a gáz-, benzín-, nyersolaj-, stb. motorok szerkezetét és kezelését fogja felölelni.

— **Hadifénykép levelezőlapok.** A Hadsegélyező Hivatal Hadifénykép kiállításán kiállított legszebb képek lemezéről 150-féle felvételt a legkülönbözöb harcerekéről és haremozzanatokról. Eredeti bronzüst képek. 10 darab ára 2 korona 50 fillér.

— **Elveszett.** Farkas Ignác kereskedőnek a Mária Terézia-utca 5. szám alatt 1 utitáskája, melynek tartalma különféle női holmi és 2 üveg ecet. Becsületlen megtalálóját kértik azt tulajdonosának ott átadni, ahol 10 korona jutalomban részesül.

— **Könyveket a Harcérrel Küldjünk könyveket és folyóiratokat a harcérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontál-megyei Közművelődési Egyesület készségegel továbbítja.**

Tenger-

sok utáztatot ajánlanak mostanában Diana-sósorszesz helyett egyes üzletekben a vásárló közönségnek, melyek hangzatos elnevezések

alatt

és sokszor a megtévesztésig hasonló külső csomagolásban kerülnek forgalomba. A gyalog-

Járók,

ha elmennek egy-egy kirakat előtt, mégis minden jobb üzletben ott láthatják a valódi Diana-sósorszeszt, melyről mindenki

előre

tudja, hogy belső tartalmánál fogva a legmegbízhatóbb és leghatásosabb háziszser, fájdalomcsillapító, hűsítő, enyhítő és egészségpólo. Egy háztartásból sem szabad tehát hiányoznia.

kis üveg Diana-sósorszesz ára . K 1-30
nagy „ „ „ „ 3-50
legnagyobb „ „ „ „ 7-

DIANA kereskedelmi r. t.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, március 31-én 2 előadás, d. u. fél 6 és este 8 órakor; vasárnap, április 1-én három előadás, délután 5, fél 7 és 8 órakor

Ismeretlen tartomány. (A rejtelmes sziget.)

Történet a dsungelből 5 felvonásban. A főszerepben a gyönyörű amerikai művésznő Käthlyn Williams.

Viszontlátásra drága. Szenzációs vigjáték.

Uj háborus képek.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.4

Szombaton, márc. 31-én 2 előadás, 1/26 órák mérsekelt és 9 órák rendes; Vasárnap, április hó 1-én 3 előadás: 5 és 1/9 órák rendes és 1/47 órák mérsekelt helyekkel.

AZ ÁLDOZAT.

Dráma 4 részben. Főszereplő Grete Weixler.

Messter hét.

A vajkérdés. Humoros.

Holnap, vasárnap óriási detek-ujdonság:
Dr. NICOLSON.

Helyárak:

Mérsekelt: páholyülés 80 f. I. hely 70 f. II. hely 60 f. III. hely 40 f. — —

Rendes: páholyülés 120 K, I. hely 1— K, II. hely 80 f. III. hely 50 f. — —

Hajóhadunk 1916-ban.

Irta: *Mörl* Antal dr.

— A sajtóhadiszállás engedélyével. —

Nem akarunk itt dagályos beszámolót adni. Olyan csatákat, amilyen a skageraki volt, a mi hajóhadunk nem vivhat, ahhoz nagyon is hatalmas a tulerő. Hiszen kis hajóhadunkkal nemcsak a sokkal nagyobb olasz, hanem még nagyobb francia és azonkívül az angol Földközi-tengeri flotta áll szemben. Cirkálóutak, amilyeneket az Emden és a Möwe tett, szintén lehetetlenek, mert a Földközi-tenger az Atlanti-Oceánhoz képest ugyszólván csak mosdóval. Azonkívül a Földközi-tenger levegője a ködös Északi-tengerhez és az Atlantihoz képest veszedelmesen tiszta. A cirkáló tehát, amely kimerészkednek, egy-kettőre az üldözők egész raját vonná magára és a nagy farka nemcsak a nyul halála, hanem az oroszoknak is veszte.

Mit végzett hát az elmúlt évben derék hajóhadunk a nehéz viszonyok dacára? 1916-ban a cs. és kir. hajóhad munkája megsemmisítette a következő ellenséges hadihajókat:

1916 december 12-én a Regina Margherita olasz csatahajót (13.400 tonna, épült 1901-ben), elsüllyesztette egy cs. és kir. tengeralattjáró által lerakott akna.

1916 január 8-án egy aknánk elsüllyesztette a Citta di Palermo olasz segédcirkálót (3.400 brutto regisztertonna).

1916 június 8-án az U 5 elsüllyesztette Valonánál a Principe Umberto olasz segédcirkálót (8.000 brutto regisztertonna).

1916 június 23-án az U 15 elsüllyesztette a Citta di Messina olasz segédcirkálót (3.500 brutto regisztertonna).

1916 március 18-án az U 6 elsüllyesztette a Renaudin francia torpedórombolót (800 tonna, épült 1913-ban).

1916 június 23-án az U 15 elsüllyesztette a Fourche francia torpedórombolót (746 tonna).

1916 július 10-én az U 17 elsüllyesztette az Impetuoso olasz torpedórombolót (680 tonna).

1916 július 14-én két torpedónaszádunk elsüllyesztette a Bailla olasz tengeralattjárót.

1916 július 15-én egyik aknánk elsüllyesztett egy angol tengeralattjárót, neve ismeretlen.

1916 július 31-én zsákmányoltuk a Ciacinto Pullino olasz tengeralattjárót legénységével együtt.

1916 szeptember 15-én L 135 tengeri repülőjarművünk a Foucault francia tengeralattjárót elsüllyesztette. A tisztakat és a legénységet foglyul ejtettük.

Ezenkívül az olaszok tengerészeti repülőink működése következtében 3 léghajót vesztettek. Az egyik 1916 augusztus 5-én Liszánál égő állapotban lezuhant, 1916 augusztus 12-én az L 126 tengerészeti repülőgép levegőberöpítette a Campalto léghajósarnokot Velence mellett, a benne levő léghajóval együtt, 1916 szeptember 11-én a jesi-i léghajósarnokot egy léghajóval együtt elpusztítottuk.

Végül Velence ismételt légi bombázásai egyikénél több mint egy tucat olasz páncélos motorcsónakot elsüllyesztettünk.

Az 1916. évben ellenségeink a cs. és kir. hajóhad tevékenysége következtében elvesztettek összesen 1 csatahajót (13.400 tonna), 3 torpedórombolót (összesen 2246 tonna), 3 se-

gédécirkálót (összesen 15 900 tonna), 4 tengeralattjárót és 3 léghajót. Magától értetődik, hogy ezek az adatok csak a föltétlenül megállapított ellenséges veszteségekre vonatkoznak.

Ezzel szemben a cs. és kir. hajóhad csak 2 tengeralattjárót vesztett és pedig: 1916 május 15-én az U 6-ot és 1916 október 16-án az U 16-ot. A veszteségek összehasonlítása minden szónál ékebben beszél.

Irodalom.

— Az erdélyi szemle legújabb száma a következő gazdag tartalommal jelent meg: S. Nagy László: „Mit kíván a magyar nemzet?” Gróf Csáky György: Sorsjáték. (Dráma-részlet). Garami Árpád: Egy ismeretlen 15 éves kislánynak emlékkönyvébe. (Vers.) Bors László: Souvenir. (Kisbán Miklós—Agoston Péter és a zsidók utja.) Gács Demeter: Katona a kámban. (Vers.) Szigethy U. Erzs. Látogatás Rédey Szidi asszonynál. Fligl József: A verés. (Novella.) Vadász Tibor Elemér: A macska. (Vers.) Szemle: Kázmér Ernő: Babits Mihály: A Gólyakalifa. — Hevesi Iván: Byron—Kosztolányi: Mazeppa. — Róbert Ozkár: A Hadifogoly. — S. Nagy László: A Sorsjáték. — Színház és Mozi. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Kolozsvár, Mátyás király-utca 5.

— A Politikai Hotiszemle című politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap legújabb száma a következő tartalommal jelent meg: Az orosz forradalom. Irta: Székely Sámuel. — A Ribotkormány. Irta: sz. s. — A politikai helyzet. — Közgazdaság: A gazdasági közlekedés problémái. Irta: (A) — Társadalom: A becsületes emberek koncentrációja. Irta: Nos. — A hétről: A miniszterelnökség új államtitkára. — A Möwe második visszatérése. — Közgazdasági közlemények. — Hirdetések.

— A „Pártító anyglok”. Anatole France eme szenzációsan érdekes regénye a magyar könyvpiacra páratlan sikert ért el. Az első kiadás 5000 példány három hét alatt teljesen elfogyott. A magyar olvasókörözés a Pártító anyglok naiv, de azért lehetetlenül rafinált szerető és szerelmi jelenetei mögött is megtalálja és élvezi a társadalmi, erkölcsi és vallási berendezkedésünknek azt a gyilkos szatirját, amellyel France eme legújabb regényében találkozunk. Most jelent meg a Pártító anyglok második kiadása. Bolti ára 6 korona. Minden könyvkereskedésben kapható.

Törvényszék.

§ A pancsovai gépszijlopás. A pancsovai selyemfonógyár a háboru kitörésekor megszüntette üzemét. A leszerelt gépek szijait, melyeknek összes értéke tizenötezer koronát tett ki, a gépteremben halmozták össze. Babea István foglalkozás nélküli mázoló segéd, aki a nagynénjénél, a selyemgyár házmesternőjénél lakott, a mult év őszén összebeszélte Borgya Sándor pancsovai cipésmester fiatalkoru segédjével, hogy lopnak a szijakból s azokat értékesítik. Be is másztak négy izben a gépterem nyitott ablakán, minden alkalommal két-két gépszijjat loptak el s azokat fele áron eladták Borgya Sándor, Milovanov István és Hijevis Lyubomir pancsovai cipésmestereknek.

Februárban itélkezett felettük a pancsovai törvényszék büntető tanácsa s a fogva levő Babea Istvánt lopás büntetésért két és fél évi fegyházra, fiatalkoru büntársát egy évi fegyházra ítélte. Mindketten megnyugodtak az ítéletben és meg is kezdték büntetésüket. A gépszijakat összevásárló cipésmestereket a törvényszék orgazdaság büntetésében mondotta ki bűnösnek és ezért Borgya Sándort egy évi börtönrre, Milovanov Istvánt és Hijevis Lyubomirt pedig egyenkint három havi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen mindhárman fellebbeztek a bűnösség megállapítása, a cselekmény minősítése és a büntetés enyhítése végett. Tegnapelőtt tárgyalta ügyüket a temesvári kir. ítélőtábla büntető fellebbviteli tanácsa s Borgyan Sándor büntetését hét hónapi fegyházra szállította le, Hijevis Lyubomir és Milovanov István vádlottakra vonatkozólag pedig az elsőbíróság ítéletét a BP. 385. szakaszának 1. b) pontjában körülírt semmisség okból megsemmisítette, a vádlottak eseményét orgazdaság büntette helyett csak tulajdon elleni kihágásnak minősítette s ezért őket egyenkint három heti fegyházra és 100 K pénzbüntetésre ítélte. A főügyész képvisezője az ítéletben megnyugodott, a védő semmisségi panaszt jelentett be.

225—917. kig. szám.

249—1

Árverési hirdetmény.

A Nagynezsény község tulajdonát képező kiselejtezett 1 darab jó husban levő tenyészbika és 2 darab tenyészkan 1917. évi április 11. napján délelőtt 10 órákor Nagynezsény község-házánál a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen készpénzért eladatni fognak.

Nagynezsény, 1917 március 28.

Nagynezsény község előljárósága.

SEGÉD

a rőfős szakmában, ki a magyar, német és szerb nyelvet birja alkalmazást nyer

TERZINZS ZSIVKO cégnél
NAGYBECSKEREKEN.

GÉP.

és gyorsírásban jártas hölgy
azonnali alkalmaztatást talál

KURGANDEK IMRE cégnél

Személyes jelentkezések d. u.
6 és 7 óra között a Korona-
utcai irodába kéretnek.....

Eladó!

Képes folyóiratok: U. m. Vasárnapi Ujság, Uj Idők, Ország-Világ, Érdekes Ujság, Képes Ujság, Borszem Jankó, Kakas Márton, Mátyás Diák, Meggendorfer, Tolnai Világlapja

Mindegyikből TIZ TELJES ÉVFOLYAM,
vászonkötésben.

Cim: Lapunk kiadóhivatalában.

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, tiszobás villakással.

Ugyanott eladók képek, könyvek, képes folyóiratok is. —
Közelebbit a kiadóhivatalban.

Sás-lábtörölők eladása.

A helybeli katonai állomásparancsnokság a katonaság szükségletére sás-lábtörölőket készítettett. Minthogy a készült lábtörölők mennyisége a szükséglet meghaladja, az említett parancsnokság a feles mennyiséget jótékony célra értékesíteni kívánja. A szolid kivitelű, 80×45 cm nagyságú lábtörölők darabja 2 koronáért az említett parancsnokság irodájában (Rudolf-laktanya) kapható.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett flu heti-
fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Legujabb.

tudósítójának, hogyha a németek azt remélik, hogy Oroszországtól békét kaphatnak, erre azt válaszolhatom, hogy a németek csakugyan megkaphatják a békét, ha ugyanazt teszik, amit mi tettünk és szakítanak minden hódítási gondolatokkal. Ahhoz, hogy békét kössünk, nemcsak szocialistákkal van dolgunk. A német szocialistáknak nem szabad megengedni, hogy továbbra is félrevezessék őket. Ne beszéljünk többé békéről, még kevésbé külön békéről.

Az orosz forradalom egyéb hírei.

Budapest, márc. 30. Szentpétervárról jelenti a Reuter-ügynökség, hogy a tegnapi letartóztatott Ivanov tábornok Szentpétervárra szállították.

Budapest, márc. 30. Szentpéterről sürgönyzik:

A hadügyminiszter elrendelte a haditörvényszék megszüntetését.

Polivanov volt hadügyminiszter a főhadiszállásra utazott, hogy új alapon átszervezze a vezérkart. Az idősebb hadvezéreket a főparancsnokság alól fölmentik.

Budapest, márc. 30. Stockholmból sürgönyzik:

Tornean keresztül sok kém lopózott be Oroszországba. Az ideiglenes kormány szigorú intézkedést fogantatosított ellenük.

A nyugati nagy harcok.

Budapest, márc. 30. A Temps tudósítója az entente csapatok helyzetéről a következőket írja:

Az összes falvak az entente-csapatok és az ugynevezett Hindenburg-állások között erődökké vannak alakítva. Nagyszámu gépfegyver lövöldözi a mögöttük fekvő területet. Az utkeresztződéseknél átlag negyven láb mélységű aknátölcsérek vannak. A falvakhoz vezető utak dróthálóval vannak ellátva.

Spanyolországban fölfüggesztették az alkotmányt.

Budapest, márc. 30. Madridból jelenti a Havas-ügynökség:

Királyi dekretum a királyság valamennyi tartományában **felfüggesztette az alkotmányos biztosítékokat.**

A macedonial harcok.

Budapest, márc. 30. Szófiából sürgönyzik:

Sarajev helyzete Nyugatmacedóniában Monasztirtól északra, valamint az Ochrida-tónál órától-órára tarthatatlannabbá válik. Monasztirt erősebben bombázzuk mint valaha s az ellenség idővel okvetlenül ki fog lakarodni belőle.

A török hadügyminiszter a királynál.

Budapest, március 30. Bécsből sürgönyzik:

Enver pasa török hadügyminisztert ma délben a király és a királyné kihallgatáson fogadták. Délben egy óraker udvari ebéd volt Enver pasa tiszteletére.

Kína és Németország.

Budapest, márc. 30. A Daily Telegraph jelenti Sanghaiból:

Kína rövidesen megüzeni Németországnak a háborút.

Az olaszországi helyzet.

Budapest, márc. 30. Bécsből sürgönyzik:

Beavatott helyről közlik, hogy az olaszországi forradalomról elterjesztett hírek alaptalanok. Tény, hogy egyes városokban zavargások voltak a háboru nehézségei miatt, de ezek csak helyi jellegűek.

A német-angol tengeri csata.

Budapest, március 30. Hágából sürgönyzik:

Az angol-német hadihajók között e hó 19-én éjjel lefolyt tengeri csatában a Paragon angol romboló elsüllyedt, a Liverpool angol romboló pedig súlyosan megrongálódott.

A svéd kormány lemondása.

Budapest, márc. 29. Stockholmból sürgönyzik:

A svéd kormány beadta lemondását, amelyet a király elfogadott s Svartz

volt minisztert megbizta kabinetalkálással.

A háborus parlament.

Budapest, március 30. A képviselőház tegnap délutáni ülésén Kelemen Béla kritizálta a repülő bizottságok tényekedését, akik a vasuton utazókat besorozzák. Kifogásolja, hogy haditudósítókat, újságlókat, akik föl vannak mentve a szolgálat alól, be akarják hívni. Tiltakozik a hosszulejratu kiegyezés ellen s követeli, hogy a központok működését parlamenti bizottság vizsgálja meg. Határozati javaslatot nyújt be, az általános, községenkinti, titkos választójog megalkotására, amely kiterjesztendő volna minden teljeskoru állampolgárra, aki magyarul írni és olvasni tud, hadkötelezettségének eleget tett s államiegyenes adót fizet.

Laehne Hugó azt kérdezi, hogy mi lesz a sajtókaució meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslattal, ha a király április 12-ikéig nem szentesitené?

Balogh Jenő igazságügyminiszter kijelenti, hogy akkor rendeletileg hosszabbítják meg.

Ezután szünet következett, amely után kisorsolták Széchényi Emil gróf összeférhetlenségi ügyében az ítélező zsürit. A zsüri elnökévé a szintén kisorsolt Justh Gyulát választották meg.

Az ülés ezzel este nyolc óraker véget ért.

Széchényi Emil gróf összeférhetlenségi ügye.

Budapest, márc. 30. Az összeférhetlenségi zsüribe, amely Széchényi Emil gróf ügyében ítélezett, hat ellenzékít, egy pártonkívülit és öt munkapártit küldtek ki. A zsüri Justh Gyula elnöklésével hét szavazattal öt ellenében kimondotta az összeférhetlenséget, viszont tíz szavazattal kettő ellenében kimondották, hogy Széchényi ügyében a rosszhiszeműség nem tételezhető fel. Az ítélet alapján Széchényi Emil gróft föl fogják szólítani, hogy nyolc napon belül szüntesse meg az összeférhetlenséget, vagy pedig mondjon le mandátumáról.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.